

COSNTANTA

APARE DUMINICA

20 bani numărul 20

Administrația: Strada Mircea cel Mare No. 33.

Abonamentu 10 lei pe an

VIITORUL PRIMAR

Am fost cel dintâiu carî, pentru motive pe care le-am spus atunei, am primit numirea unui primar străin de localitate, prin Maiu anul 1897, în persóna d-lui Eustațiu C. Schina, pe care nu-l cunoștém de cât din ocupațiunea ce avea, ca mare agricultor în Dobrogea, la Mamutkoiusu, și din demnitățile ce ocupa, fiind consilier al județului Constanța și membru în Camera Deputaților.

Apucăturile despotice ce d-nul Schina contractase în cursul primariatului său, cheltuind până și 30,000 lei fără știrea și aprobarea consiliului comunal, ne-a făcut să ne despărțim de d-sa, până în momentul când, recunoscându-și greșala comisă de a nu fi ascultat de sfaturile noastre desinteresate, ne-a cerut singur concursul spre o mai departe lucrare.

S'a numit în urmă, sub guvernul conservator, d-l M. Polizu-Mieșunești, care nu se va putea plânge că l'am combătut cu prea multă energie, până în momentul când a cădut în aceleași greșeli ca și predecesorul său, cheltuind din punga contribuabililor o sumă însemnată pe bancheturi și ziafeturi, fără o prealabilă autorizare a consiliului ales de cetățeni,—când primarul Polizu a fost blamat energie de consiliul din care făcea parte și directorul acestui ziar, ca oficer al stărei civile.

Atât în consiliu cât și prin această foaie, d-l P. Grigorescu a fost și va fi intransigent, cu ori-

care primar ar dovedi porniri despotice; fiind-că consiliul este care răspunde de banii contribuabililor, iar nu primarul, un simplu funcționar al guvernului, după cum lucrurile se practică în provincia noastră.

Aceasta credem noi că e norma după care ar trebui să se conducă pe viitor atât reprezentanții orașenilor în sfatul comunelor, cât și cel al guvernului.

E vorba să se numească acum un nou primar al Constanței. Abonații noștri din provincie să ne ierte că ne ocupăm atâta numai de Constanța, fiind-că aici e centru, de unde trebuie să se împrăștie bunele exemple de imitat. Servind Constanța, servim interesele tuturor.

Nu știm până acum ce hotărîre va fi luat guvernul central: fi va viitorul primar ales printre cetățeni cu răspundere, din oraș, sau va fi numit printre mulții solicitanți de slujbe din București? poate vre-un nou *traistă 'n băl*?— ertenî-se espresiunea, fiind-că nu putem caracteriza mai bine predicțiile de până acum ale guvernelor trecute.

Fără de lege, sau cu legea în mână, noi nu putem disputa guvernului dreptul ce-l are de a alege trei consilieri în sfatul comunal, printre cei șase ce aleg orașenii, și din aceștia a numi pe primar, dar facem pe guvern, respectiv pe reprezentantul său local, răspunător de alegerea ce va face,—cuiva încredința demnitatea de prim cetățean al Metropolei Dobrogei.

Nu ne vom ascunde după degete, nu vom fi pusilanimi, ci vom lua lucrurile din frunte, cum am făcut-o totdeauna ori de câte ori am fost siliți a duce o luptă serioasă și dreaptă.

Avem convingerea că guvernul central e bine servit de astă dată în județul Constanța; atârnă de domni ministri pacea și liniștita dezvoltare a progresului în orașul nostru.

De la Consiliul Județian

PROGRAMA

Lucrărilor ce urmează a fi supuse deliberării consiliului județian în sesiunea ordinară de la 15 Octombrie 1901

1). Votarea bugetelor de venituri și cheltueli, din fondul decimelor județene, prestații, spitalul rural Parachioi și casei pensiunilor funcționarilor județieni pe 1902/903.

2). Verificarea și aprobarea conturilor asupra fondului decimelor județene, prestații, spitalul rural Parachioi și casa pensiunilor funcționarilor județieni pe exercițiul 1900/901.

3). Să se desemneze de consilieri județieni, unul ca membru și altul ca supliant, spre a lua parte în consiliul de revisie pentru recrutarea tinerilor, contingentul clasei 1903.

4). A se desemna un consilier în comisiunea pentru fixarea tarifelor de rechiziții militare.

5). Desemnarea unui consilier care să verifice registrele de toc.

meli agricole, pe anul 1901, conform art. 17 din legea respectivă.

6). Formarea tarifelor pentru prețul muncilor agricole, conform art. 25 din legea tocmelelor agricole.

7) Fixarea de bani a zilelor de prestații, comunale rurale, pe anul 1902, conform art. 3 din legea drumurilor din 1872.

8). Să se desemneze doi consilieri, unul ca membru și altul ca supliant, în comisiunea pentru recepția lucrărilor ce se vor executa și materialelor ce se vor procura cu fondurile județiene.

9) Să se legitimizeze creditele suplimentare și extra-ordinare deschise de Prefect în intervalul sesiunilor, cu aprobarea Ministerelor respective asupra bugetelor zecimeloor județiene, prestații, spitalul rural Parachiol și casei pensiunilor funcționarilor județieni pe exercițiul 1901/902 și să ia cunoștință de toate licitațiunile ținute de Prefect, ori-ce alte decisiuni și contracte încheiate în numele județului, în baza art. 92 și 111 din legea pentru consiliile județiene și art. 44 din legea pentru organizarea Dobrogei.

10) Să se fixeze epocile când urmează a se cere țilele de lucru în natură pentru prestațiile comunale rurale pe anul 1902.

11). Să se fixeze cantitățile de lucru cu bucata cu țilele de prestație pe 1902.

12) Să se voteze deschiderea de credite suplimentare și extra-ordinare în bugetele decimeloor județiene, prestații și spitalul rural Parachiol.

13) Să se pronunțe asupra cestiunii cu privire la funcționarea târgului de cereale din comuna rurală Murfatlar, conform ord. Ministerului de Interne No. 28709 și 29147 din anul curent, precum și a dispozițiilor art. 66 din legea județiană.

14) Să se pronunțe asupra propunerii ce face D-l Medic Veterinar, al județului, prin adresa No. 213 din 16 Iulie a. c., de a se înființa câte un mic deposit de instrumente și medicamente la fiecare secție de geandarmi din județ.

15) Să avizeze la mijloacele necesare cu privire la înființarea de școli elementare agricole și de me-

serii, conform dispozițiilor legii învățământului profesional din 31 Martie 1899 și 9 Iulie 1901.

16) Să se deschiză un credit extra-ordinar în bugetul drumurilor pe exercițiul 1901/902, pe suma de lei 1075 bani 80, pentru a se achita antreprenorul Aristide Mangoianu de restul ce are a mai primi pentru construirea podului de 5 m. 50 deschidere în cătuna Rahman pendinte de comuna Calfa pe baza contractului încheiat în anul 1898.

17) Să se pronunțe asupra petițiunii D-lui Nicolae Ralea din Constanța, înregistrată la No. 537 din 3 August 1901, prin care cere a se acorda de județ fiicei sale Amalia N. Ralea, o subvenție de câte 100 lei lunar pentru a putea continua studiile la facultatea de medicină.

18). Să se avizeze asupra cererilor D-lui N. T. Pop înregistrate la No. 363 din 26 Mai și 5257 din 16 Iunie 1901 de a i se plăti zece la sută procente dir întârzierea asupra sumei de lei 134.500 valoarea porumbului furnizat județului în iarna anului 1899/900.

De la Comisia Interimară

Sedința de la 25 Septembrie

După instituirea comisiunilor comunale prevădute de lege, d-l Președinte, sesizat de cererea întreprinzătorului Petrozali de a i se da lucrarea planurilor de canalizarea orașului, este de părere a se lăsa această cestiune viitorului consiliu, singur competent a angaja resursele viitoare ale comunei. Comisia aprobă modul de vedere al D-lui Președinte și decide în consecință.

Se aprobă închirierea câtorva terenuri de cultură pe moșia comunei, cu 20 lei hectarul pentru cereale și 50 lei bostănăria, și se decide ridicare în plan a moșiei comunei.

Aprobă cererea pentru un antrepozit de făină D-lui Dionisie Miliareși, pe strada Carol și în condițiile regulamentului comunal.

D-l Președinte propune și consiliul aprobă scăderea prețului pâinei, adică ca fiecare pâine de orice calitate să fie pe viitor de 1

chilogram în loc de 900 grame ca până acum.

Delegă pe d-l Berberianu să inspecteze brutăriile și depozitele de făinuri, singur ori cu medicul primar împreună, după propunerea d-lui Logaride.

Comisia aprobă un *devis de 744 lei* prezentat de serviciul tehnic pentru un șanț de scurgerea apelor din dosul Diviziei (Ce lucrare poate fi aceasta? Nu poate fi decât o nouă probă de absoluta incompetență în materie a șefului serviciului tehnic. Vom reveni. N. R. C.)

Intr'o altă sedință: S'a scădut Casierul Comunal cu o sumă încărcată în scripte de 888 lei, la vagoanele de pe linia Primăriei, și cu 635 lei, abonamente la *Monitorul Comunal*, cari nu s'au putut încasa, plus regularea altor sume de adause și scăderi, în vederea închiderii exercițiului la 30 Septembrie.

Culegător.

INFORMAȚIUNI

Aflăm că consiliul județian, după ce a rezolvat câte-va cestiuni de mai puțină importanță, și'a amânat lucrările până la 29 curent, când domniile membrii vor fi din nou chemați în consiliu.

Tirgul dela Murfatlar.—O cestiune importantă ce va veni la ordinea zilei pentru acea țară este cestiunea târgului de cereale de la Murfatlar.

Această cestiune a venit și înaintea consiliului comunei Constanța, într'o sedință din luna August, ni se pare, în care directorul ziarului nostru și-a spus părerea: că nu se poate pune nici o piedecă comerțului de produse prin gări, după cum aceasta nu s'a putut face nici prin punctele de descărcare de pe linia Dunărei, la Oltina, Rasova, Boascic, Peatra, Dăeni, Picineaga, Piuca-Petrii și multe localități izolate pe malul fluviului, după cum acest comerț nu se poate împedea în gările de peste Dunăre, cum e Celebia, Făurei, Ianca etc. pe linia Brăilei, unde se vînd cu miile de saci pe fiecare zi.

Dacă administrația nu poate lua măsuri de oprirea înșelăciunilor și frustrațiunilor de tot felul ce se dice că se comit acolo în raza satului, peste care e stăpână absolută, aceasta nu e un motiv ca să mă împedec pe mine, cultivator, de a mă duce și vinde produsele mele la ori-care gară din țară, nici pe speculant de a cumpăra ori unde și ori cât, căci ar fi cel mai fâțiș atentat la libertatea comerțului garantată de Constituția țării, lucru pe care nici un guvern nu l'ar putea încuviința.

De altmintrenea această cestiune a mai fost acum câți-va ani înaintea consiliului județian, care a decis suprimarea unor debușuri pe Dunăre; deciziune pe care ministrul de atunci a anulat-o ca neavenită, și încercările continuă ca și mai înainte.

Locuitorii Constanței reclamă închiderea oborului de cereale din Murfatlar, între altele și pe motivul că se împuținează afacerile comerciale ale orașului, unde ei plătesc taxe mai grele etc.; dar de țărani, cari trebuie să aștepte 2-3 zile descărcarea la oborul Constanței, în cas când toți ar fi siliți să aducă produsele aci, habar n'au. Și apoi, cine e de vină că orașul este pus la extremitatea continentului dobrogean?

Domnii reclamânți nu au nimerit adevărata cauză care slăbește importanța orașului. Căute-o în politica de tarife a Dir. Căilor ferate, care, pentru niște magazii ce are în port și pentru traficul ei, a făcut cât se poate mai dificil traficul pe linia Primăriei, a magaziiilor Constanței.

De această cestiune ne vom ocupa într'un număr viitor, deși fără speranță, ca și altă-dată, că cine-va ne va asculta.

În Constanța s'a înființat, pentru Dobrogea, o regiune, a 10-a silvică, cu începere de la 1 Noembrie. Titular al regiunii, ca Inspector, a fost numit d-l *Basile Pretorian*, un distins șef silvicultor, având ca ajutoare, agenți de control, pe domnii V. Teodorescu și V. Vlasic, înaintat din șef de ocol al

Constanței, plus personalul mărunț necesar cancelariei. D-l Pretorian a și închiriat în acest scop un apartament din casele Aléon de pe strada Traian.

Cetitorii noștri știu de câte ori am stăruit, prin coloanele acestui ziar, pentru înființarea, în provincia noastră, a unui inspectorat sau directorat, ca atâtea interese ce Domeniile au aci cu locuitorii să poată fi tranșate mai cu înlesnire, spre folosul însăși al Ministerului, și spre o mai repede soluțiune a atâtor cestiuni special pădurești. Ne pare bine că a venit în fine și rëndul acestei cestiuni, și felicităm din inimă și convingere pe noul șef al serviciului silvic, d-l Popovici, pentru nimerita alegere ce a făcut în persoana d-lui Pretorian, perfect cunoscător al lucrurilor dobrogene, de când era silvicultor la Isaccea.

Distinsul ténér șef actual al serviciului silvic din Ministerul Domeniilor, Domnul Popovici, a proiectat și va isbuti să înființeze la primăvară 6 centre de împăduriri în Dobrogea, cari vor lucra ast-fel, că în 15 ani toate perimetrele comunale să fie împădurite, lucru ce e foarte posibil, fără alte cheltueli de cât venitul terenelor de plantație.

Facem toate urările noastre pentru reușita acestei întreprinderi, spre a cărei isbutire, timp de 10 ani, am sacrificat atâtea coloane ale acestui ziar.

Când cineva are puterea, un ideal, o voință, o demnitate și ambiție de om, face tot ce e posibil să se facă, ne cum niște păduri, și încă mai numai de salcâm, ca cele încercate până acum.

Cronica Agricolă. — Timpul pare a se fi îndreptat. De două zile e senin. Ploile și noureala au încetat. Mai sunt încă pe câmpurile de câpițe de produse neadunate și o sumă de șiri netrierate, din care pricină mulți cultivatori sufer pagubi însemnate.

Grăul și rapița de toamnă, câte au fost semănate, foarte puține de altmintrenea prin toată Dobrogea, sunt nu se poate mai frumoase. Anul agricol viitor începe sub auspiciile cele mai bune; pă-

mântul fiind peste tot săturat de ploile cădute luna aceasta.

Actualmente toată populațiunea netatară și nebulgară se ocupă cu culesul și desfăcutul păpușoiului, care dă o recoltă nu se poate mai bogată.

Aceasta va îndemna și pe Tătari și pe Bulgari, cari abia încep a obicinui cultura acestei plante, să-1 dea pe viitor o dezvoltare mai mare, cum o fac Românii și Germanii.

Prețurile se mențin tot slabe, mai ales pentru grâu, aproape necăutat. Din potrivă, inul își menține prețul și ovésul, care a avut anul acesta o căutare neobicinuită. Ovésul e mai scump actualmente chiar de cât grăul până la lei 10 b. 50 suta de kilograme, pe când grăul a fost pe ziua de ieri lei 9 b. 29.

Prețul vinului în podgoria Sarica, din județul Tulcea, este de la 3—3.50 lei. Recolta e foarte puțină, ca pretutindeni.

Guvernul nostru a comunicat tuturor marilor case de cereale din Anvers, Liverpool și Marsilia, că esportul de cereale din România va continua cu începere din anul acesta și în timpul ernei, prin Constanța.

De-ale arhitectului Cerchez. — În vederea cualităților neasemănate ale Șefului serviciului tehnic al primăriei, vom fi siliți a-1 face onoarea unei coloane deosebite în ziarul nostru.

Pentru ađl, două casuri de lucrări extra-ordinar de interesante.

Sub primăriatul d-nului Polizu-Mieșunești, care l'a hărăzit comunei, a făcut un proiect de devis pentru închiderea cimitirului vitelor moarte, un *simplu șanț de pământ, cu o poartă de șipci de lemn, care fără băgarea de seamă a unui consilier, era să coste numai puțin ca 4000 lei, cetiți bine: patru mii de lei, vre-o 400 metri liniarei.*

Cine nu ne crede poștească să vadă lucrarea la dosarul respectiv din anul curent 1901.

Acum alta.—Consiliul trecut îl însărcinase să facă un proiect și

neapărat devisul necesar pentru lucrarea ce ar ocasiona scurgere apelor stagnante din dosul Diviziei.

Lucrarea terminată, a fost prezentată Comisiunii Interimare în ședința de la 25 Septembrie, care a admis proiectul și cheltuiala cerută, în sumă de 744 lei.

Audiți ingeniū de arhitect!! Blăstemații de arhitecți de până acum spune-aū că această lucrare are să coste mil și deci de mil de lei; iar fericitul de astă-zi, *șef al serviciului tehnic*, spune că n'are să coste de cât o mizerabilă sumă de 700 lei.

Atragem atențiunea consiliului tehnic superior asupra calitatilor disticte de a le celor-lalți muritorii arhitecți.

Nu e vorbă, pare-nise d-l Cerechez este un laureat al geniului civil din țara arhitectonilor.

Când lucrarea va fi gata, o să avem ocazia a cancretiza și mai bine meritele acestui geniu arhitectonic.

Fiul ilustrului decedat, General Candiano - Popescu, Al. Candiano, acuzat pentru uciderea femeii Iulia Iarcu din București, a fost condamnat de Curtea cu Juri din Ilfov la 10 ani reclusiune, iar prietinel seū, Stefan Vlădoianu, elev de gimnaziu, acuzat de asistare la crimă, a fost achitat de domnii jurați. Desbaterile aū ținut 4 zile la Curtea din București, unde era o lume întreagă adunată să asiste la acest proces.

Maī alaltaieri s'aū vėdut aruncate la malul Mării, în dreptul orașului, spre Sud și spre Nord-Est, o sumă de cadavre de oi, de origină, aū ȃis cunoșcătorii, din Rusia, probabil asvārlite de valuri sau matrozii de pe bordurile vreunui vas ce le transporta.

Emigrările de Turci din Bulgaria și Boznia-Herțegovina aū continuat prin Constanța pe o scară foarte intinsă, înainte de a se închide navigația vapoarelor române spre Constantinopole.

Actualmente se află o mulțime de familii staționare la Poliție, așteptând redeschiderea navigațiunei. Poliția are destul necaz cu in-

trăținerea lor, unii așa de săraci că trebuie să cerșească pe strade.

Atragem atențiunea d-lui Președinte al comisiei interimare asupra absolutei necesități de repararea localului Primăriei, bărlanele fiind căzute mai toate.

Asupra mizerabilului inconștient care a telegrafiat, în grecește, la Galați, că s'ar fi ivit un cas de ciumă în Constanța, de unde sgo-mote fel de fel prin presă, s'a deschis o anchetă spre descoperirea și pedepsirea lui.

Azi s'a zărit sub orizontul Constanței, o **stea** o cometă, a cărei coadă, de și nu se vede încă, amintim să terifice toate vietățile de pe pământ.

Descoperitorii ei, un avocat de afaceri verose, un condamnat și un agramatos de pensionar militar, aū numit'o «Steaua Constanței».

Indemnăm pe abonații noștri, cu toată serioșitatea, deși n'avem dintr'a-cei ce postesc sau cetesc la stele, să citească în această **stea!** Nor nu le putem servi nici o reproducere, nefiind crescuți în scutece de *bogda-prosti*, nici scāldați în zoile lăhuzelor dintr'o mahala

a unui orașel de pe malul stâng al brațului Chilia.—Atât.

Ministerul de interne, față cu secirile oficiale cum cum că de peste 15 zile nu s'a mai ivit nici un cas nou de ciumă la Smirna, și în baza avisului dat de consiliul sanitar superior, prin jurnalul No. 1083 din 5 Octombrie curent, a suprimat, cu incepere de la 13 Octombrie 1901, carantina pentru proveniențele din Smirna, a redeschis portul Constanța pentru acele proveniențe și a suprimat proibițiunea de mărfuri din Smirna, înlocuind toate măsurile de mai sus prin visita medicală și desinfectare.

Se știe să lunile trecute relațiunile austro-ruse ajunseseră să fie aproape «incordate» din pricina situațiunei politice în Peninsula Balcanică, unde antagonismul de interese ale celor două mari Puteri este latent, dar în același timp și tocmăi pentru aceasta permanent.

Acordul ruso-austriac din 1897 se considera ca rupt.

Presa celor două țări începuse o violentă campanie, atacându-se reciproc: unele ziare erau inspirate chiar din surse oficioase.

În parlamentul unguresc, s'aū cerut explicațiuni guvernului cu privire la instegațiunile Rusiei în Peninsula Balcanică, la pătrunderea neașteptată și misterioasă a vaselor rusești de rășboi de la Kilia la Galați, la propaganda activă filomuscălească pe care rușii aū întreprins'o.

La Noua Tipografie «Aurora» Frați Grigoriu din Constanța, se află de vîndare tôte registrele și imprimatele necesare comunelor rurale.

TIPOGRAFIA AURORA
FRAȚI CRIGORIU
 CONSTANȚA
 No. 26. STRADA TRAIAN No. 26.
 Efectuiază ori-ce lucrări atingătoare de această artă
 Prețuri Moderate
 * LEGATORIE DE CĂRȚI *
 Atelier special de incadrat tablouri.